
KYSELYLOMAKE

Tämä kyselylomake on osa Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa

FSD2271 KuntaSuomi 2004 : talousjohtaminen 2003

Kyselylomaketta hyödyntävien tulee viitata siihen asianmukaisesti lähdeviitteellä.

Lisätiedot: <http://www.fsd.uta.fi/>

QUESTIONNAIRE

This questionnaire is part of the following dataset, archived at the Finnish Social Science Data Archive:

FSD2271 Finnish Local Government 2004 : Financial Management 2003

If this questionnaire is used or referred to in any publication, the source must be acknowledged by means of an appropriate bibliographic citation.

More information: <http://www.fsd.uta.fi/>

**Kunnan talousjohtajien kysely
TALJO-2003**

Vastaaja: _____

Kunta: _____

0. Henkilökysymykset

01. Syntymävuosi: _____

02. Sukupuoli: 1 Mies 2 Nainen

03. Kieli: 1 Suomi 2 Ruotsi

04. Mikä on tutkintonne ja mikä on oppilaitoksen nimi?

1. Tutkinto: _____ 2. Oppilaitos: _____

05. Nykyinen virkanimikkeenne kunnassa: _____

06. Milloin olette aloittanut nykyisessä tehtävässänne? Vuonna _____

07. Montako vuotta olette olleet seuraavien työnantajien palveluksessa?

1. Kunta/kuntayhtymä _____ vuotta

2. Muu työnantaja _____ vuotta

I Taloussuunnittelu ja seuranta

Talousarvion laadintaprosessi

Seuraavilla kysymyksillä kartoitetaan kunnan **talousarvion laadintaprosessia** ja siihen liittyen eri budjettitoimijoiden asemaa ja osallistumista.

111 Oliko valtuustossa vuoden 2003 talousarvion tavoitteita ja meno- ja tuloperusteita koskeva seminaari? Ympyröi oikea vaihtoehto.

- 1 Seminaaria ei ollut lainkaan
- 2 Seminaari oli ennen budjetin laadintaohjeiden ja menokehysten päättämistä
- 3 Seminaari oli budjetin laadintaohjeiden ja menokehysten päättämisen jälkeen

112 Mikä toimielin päätti vuoden 2003 talousarvion menokehyksistä?

- 1 Kunnanvaltuusto
- 2 Kunnanhallitus
- 3 Muu toimielin, mikä? _____

113 Mikä taho, toimielin ja/tai virkamiestaho vaikutti mielestäsi eniten talousarvion menokehysten lopulliseen muotoutumiseen?

---

114 Millaiset kehykset olivat sisällöltään? Ympyröi mielestäsi parhaiten tilannetta kuvaava vaihtoehto.

- 1 Bruttokehys toimielimille
  - 2 Nettokehys toimielimille
  - 3 Muu rakenne, millainen? _____
-

115 Kuinka hyvin seuraavien tehtäväalueiden toimielimet pysyivät vuoden 2003 talousarvioehdotuksissa niille annetuissa menokehyksissä?

	Pysyi kehyksessä	Kehys ylittyi jonkin verran	Kehys ylittyi paljon
1 Yleishallinto	1	2	3
2 Sosiaalitoimi	1	2	3
3 Terveystoimi	1	2	3
4 Sivistys- ja vapaa-aikatoimi	1	2	3
5 Tekninen sektori	1	2	3

116 Milloin vuoden 2003 talousarvioehdotus julkistettiin? Ympyröi oikea vaihtoehto.

- 1 Ennen kunnanhallituksen käsittelyä
- 2 Kunnanhallituksen käsittelyn yhteydessä tai sen jälkeen

117 Arvioi alla lueteltujen tahojen **vaikutusvaltaa** kuntanne budjetin muotoutumisessa ja määrärahojen kohdentamisessa asteikolla 1 – 5.

	Hyvin vähän vaikutusvaltaa					Erittäin paljon vaikutusvaltaa				
1 Valtuusto	1	2	3	4	5					
2 Kunnanhallitus	1	2	3	4	5					
3 Lautakuntien ja johtokuntien luottamushenkilöt	1	2	3	4	5					
4 Kunnanjohtaja	1	2	3	4	5					
5 Taloudesta vastaava talousjohtaja (kamreeri jne.)	1	2	3	4	5					
6 Tulosalueiden virkamiesjohto	1	2	3	4	5					
7 Kunnan henkilöstö	1	2	3	4	5					
8 Kuntalaiset	1	2	3	4	5					
9 Puolueiden paikallisjärjestöt	1	2	3	4	5					
10 Kunnassa toimivat painostusryhmät	1	2	3	4	5					
11 Valtion viranomaiset	1	2	3	4	5					
12 Lehdistö	1	2	3	4	5					
13 Muut	1	2	3	4	5					

Talousarvion toiminnalliset tavoitteet sekä nettobudjetointi

118 Seuraavalla kysymyksellä kartoitetaan valtuuston päättämien **sitovien määrärahojen lukumäärää. Kuinka monta valtuustoon nähden sitovaa määrärahaa oli kuntanne vuoden 2003 talousarvion**

1. Käyttötalousoissa _____ kpl
2. Investointiosassa _____ kpl

119 Nettobudjetointi tarkoittaa, että toimielintä **sitoo menojen ja tulojen erotus, netto**. Jos tehtävässä on käytössä vuoden 2003 talousarviossa bruttoperiaate, ympyröi 1, jos taas tehtäväalue kokonaan (yhteensä) tai sen osa on nettobudjetoitu, ympyröi numero 2.

	Nettobudjetointi käytössä	
	Ei	Kyllä
1 Yleishallinto	1	2
2 Sisäiset palvelut	1	2
3 Elinkeinotoimi	1	2
Sosiaalitoimi kokonaisuudessaan	1	2
4 Hallinto	1	2
5 Päivähoito	1	2
6 Vanhusten huolto	1	2
7 Muu sosiaalitoimi	1	2

	Nettobudjetointi käytössä	
	Ei	Kyllä
Terveystoimi kokonaisuudessaan	1	2
8 Hallinto	1	2
9 Perusterveydenhuolto	1	2
10 Erikoissairaanhoido	1	2
11 Muu terveystoimi	1	2
Sivistystoimi & vapaa-aika kokonaisuudessaan	1	2
12 Hallinto	1	2
13 Koulutoimi	1	2
14 Ammatillinen koulutus	1	2
15 Kansalaisopisto	1	2
16 Kulttuuritoimi	1	2
17 Kirjasto	1	2
18 Liikunta ja urheilu	1	2
19 Nuorisotoimi	1	2
Tekninen sektori kokonaisuudessaan	1	2
20 Liikelaitosmuotoinen toiminta	1	2
21 Ei-liikelaitosmuotoinen toiminta	1	2
22 muu, mikä? _____	1	2

120 Kuinka monta valtuustoon nähden sitovaa toiminnallista tavoitetta valtuustonne asetti vuoden 2003 talousarviossa?

_____ kpl

121 Miten kunnassanne toimittiin vuonna 2002, jos ko. vuoden aikana havaittiin, että määrärahat eivät riitä asetettujen sitovien toiminnallisten tavoitteiden saavuttamiseen? Ympyröi oikea tai oikeat vaihtoehdot.

- 1 Tavoitteita madallettiin niin että määrärahojen arvioitiin riittävän
- 2 Määrärahoja lisättiin niin että tavoitteet arvioitiin voitavan saavuttaa
- 3 Sekä tavoitteita että määrärahojen muutettiin niin että niiden välillä toteutui arvion mukaan tasapaino
- 4 Kunnassa ei muutettu talousarviota määrärahojen eikä tavoitteiden osalta, vaan vasta tilinpäätöksen yhteydessä asia todettiin ja hyväksyttiin

Kassabudjetointi ja maksuvalmiussuunnittelu

122 Onko kunnassanne tehty vuonna 2003 maksuvalmiussuunnitelmaa koko vuodelle?	Ei 1	Kyllä 2
123 Onko maksuvalmiussuunnitelmaa tarkennettu lähimmän kuukauden tai sitäkin lyhyemmän ajan osalta kassabudjetiksi?	Ei 1	Kyllä 2

124 Mitä tarpeita kunnassanne on käsityksesi mukaan maksuvalmiussuunnittelun kehittämiseksi:

---

125 Miten tärkeinä pidät seuraavia toimenpiteitä/ratkaisuja kuntanne **palvelutuotannon kehittämisessä** ? Arvioi toimenpiteitä asteikolla 1 – 5.

	Ei lainkaan tärkeä				Hyvin tärkeä
	1	2	3	4	5
1. Tulosityksiköittäminen	1	2	3	4	5
2. Tilaaja- ja tuottajatehtävien eriyttäminen ja palvelujen järjestäminen tilauspohjaisesti	1	2	3	4	5
3. Ostopalvelut henkilöstöyrityksiltä	1	2	3	4	5
4. Ostopalvelut yksityisiltä tuottajilta	1	2	3	4	5
5. Ostopalvelut muilta kunnilta	1	2	3	4	5
6. Yhteisyritykset naapurikuntien kanssa	1	2	3	4	5
7. Kunnan omien toimintojen yhtiöittäminen	1	2	3	4	5
8. Konsernijohtaminen	1	2	3	4	5
9. Käyttäjämaksujen lisääntyvä käyttö	1	2	3	4	5
10. Palvelusetelit (kunta antaa setelin, jolla kuntalainen hankkii palvelun)	1	2	3	4	5
11. Tuki palveluja järjestäville käyttäjä- ja kuntalaisryhmille (yhdistyksille, järjestöille)	1	2	3	4	5
12. Käyttäjien valinnan vapaus palvelutuottajien välillä	1	2	3	4	5
13. Palvelusitoumukset	1	2	3	4	5
14. Käyttäjien osallistuminen palvelujen kehittämiseen	1	2	3	4	5
15. Laatujohtamisjärjestelmä	1	2	3	4	5
16. Henkilöstöjärjestöjen osallistuminen palvelujen kehittämiseen	1	2	3	4	5
17. Kuntalaisten osallistumismahdollisuuksien laajentaminen	1	2	3	4	5
18. Erillinen palautejärjestelmä palvelujen käyttäjille (palautekortit)	1	2	3	4	5
19. Paikallinen sopiminen palvelussuhteen ehdoista	1	2	3	4	5
20. Hallintokuntaohtainen sopiminen palvelussuhteiden ehdoista	1	2	3	4	5

126. Onko kuntanne talousarviossa ja/tai taloussuunnittelussa joitakin erityisiä ongelmia tai kehittämistarpeita oman käsityksesi mukaan?

II Kirjanpito ja meno-tulo –seuranta

21 Taloutta koskeva informaatio

211 Millä tarkkuudella kirjanpidosta saadaan talousarvion toteutumista koskevia seurantaraportteja?

	Yksiköit- tään		Tehtävit- tään		Toimi- elimittäin	
	ei	kyllä	ei	kyllä	ei	kyllä
1. Saadaanko tulot ja menot eriteltyinä yksiköittäin, tehtävittäin, toimielimittäin?	1	2	1	2	1	2
2. Saadaanko menot ja tulot sekä niiden toteutuminen raportissa tuloslaskelman muodossa?	1	2	1	2	1	2
3. Saadaanko toteutumaraporttiin tulojen ja menojen lisäksi toiminnallisten tavoitteiden (suoritteiden) toteutuminen?	1	2	1	2	1	2

212 Miten monta kertaa vuodessa ja millä tarkkuudella toimielimet saavat talouden toteutumaa koskevat raportit?

	lkm/ vuosi	Yksiköit- tään	Tehtävit- tään	Toimi- elimittäin
1. Kunnanvaltuusto	—	1	2	3
2. Kunnanhallitus	—	1	2	3
3. Lautakunnat	—	1	2	3

213 Arvioi kustakin kohdasta saatavan informaation tärkeyttä ja riittävyyttä

	Informaation tärkeys					Informaation riittävyys				
	Ei lainkaan tärkeä		Erittäin tärkeä			Ei lainkaan riittävästi		Riittä- västi		
1 Hallinnon ja palvelujen kustannustarkkailu	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
2 Lainasalkun kustannustarkkailu	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
3 Rahavarojen sijoittamisen tuottojen tarkastelu	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
4 Myytävien suoritteiden hinnoittelu	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
5 Sisäisten palvelujen hinnoittelu	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
6 Palvelujen vaikuttavuus	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
7 Investointipäätökset	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
8 Budjetin laadinta	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
9 Budjetin toteutuminen	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
10 Varastojen arvon selvittäminen	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
11 Henkilöstön tilaa kuvaava informaatio (poissaolot, sairastavuus, vaihtuvuus jne.)	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
12 Muu, mikä _____	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5

22 Uuden kirjanpitolain soveltaminen ja toteutuminen

221 Kirjanpitolain mukainen järjestelmä on ollut käytössä 6 vuotta. Kuinka tarpeellinen tämä uudistus oli mielestäsi kunnan taloudenhoidon ja johtamisen kannalta?

Täysin tarpeeton					Erittäin tarpeellinen
1	2	3	4	5	

Perustelut:

---

222 Seuraavilla kysymyksillä kartoitetaan kirjanpidossa esiin tulleita ongelmia ja puutteita annetuissa virallisissa ohjeissa. Tärkeää on myös saada epäkohtiin korjausehdotuksia. Kuvaa lyhyesti ongelmia, puutteita ohjeissa ja korjausehdotuksia niille varatuissa kohdissa.

1 Juokseva kirjanpito (menojen, tulojen, suoritteiden rekisteröinti)

ei ole   on ollut   Mitä?

a) Onko ollut ongelmia?   1   2   _____

---

b) Onko ohjeissa (Kunta-kila / Kuntaliitto) ollut puutteita?

ei ole   on ollut   Mitä?

1   2   _____

---

c) Onko korjausehdotuksia?   _____

---

2 Tilinpäätöslaskelmat (tuloslaskelma, rahoituslaskelma, tase ja konsernitase)

ei ole   on ollut   Mitä?

a) Onko ollut ongelmia?   1   2   _____

---

b) Onko ohjeissa (Kunta-kila / Kuntaliitto) ollut puutteita?

ei ole   on ollut   Mitä?

1   2   _____

---

c) Onko korjausehdotuksia?   _____

---

3 Käyttöomaisuuden arvostus ja poistojen laskenta

ei ole   on ollut   Mitä?

a) Onko ollut ongelmia?   1   2   _____

---

b) Onko ohjeissa (Kunta-kila / Kuntaliitto) ollut puutteita?

ei ole   on ollut   Mitä?

1   2   _____

---

c) Onko korjausehdotuksia?   _____

---

4 Toimintakertomuksen laadinta

ei ole   on ollut   Mitä?

a) Onko ollut ongelmia?   1   2   _____

---

b) Onko ohjeissa (Kunta-kila / Kuntaliitto) ollut puutteita?

ei ole   on ollut   Mitä?

1   2   _____

---

c) Onko korjausehdotuksia?   _____

---

5 Muu kirjanpidon järjestäminen (esim. atk, sovellukset, henkilöstö)

ei ole   on ollut   Mitä?

a) Onko ollut ongelmia?   1   2   _____

---

b) Onko ohjeissa (Kunta-kila / Kuntaliitto) ollut puutteita?

ei ole   on ollut   Mitä?

1   2   _____

---

c) Onko korjausehdotuksia?   _____

---

223 Kirjanpituudistuksen jälkeen on otettu käyttöön uusia taloutta (talouden tilaa) kuvaavia tunnuslukuja. Kuinka tarpeellisia seuraavat Kuntaliiton suosituksen mukaiset tunnusluvut mielestäsi ovat? (asteikolla 1 – 5)

	Täysin tarpeeton			Erittäin tarpeellinen	
Tuloslaskelma:					
Toimintatuotot/toimintakulut, %	1	2	3	4	5
Vuosikate, €/as	1	2	3	4	5
Vuosikate/poistot, %	1	2	3	4	5
Yli- / alijäämä, €/as	1	2	3	4	5
Rahoituslaskelma:					
Investointien tulo-rahoitus, %	1	2	3	4	5
Pääomamenojen tulo-rahoitus, %	1	2	3	4	5
Lainanhoitokate	1	2	3	4	5
Maksuvalmius:					
Kassavarat 31.12., 1 000 €	1	2	3	4	5
Kassan riittävyys (pv)	1	2	3	4	5
Tase:					
Omavaraisuusaste, %	1	2	3	4	5
Rahoitusvarallisuus, €/asukas	1	2	3	4	5
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	1	2	3	4	5
Lainat, €/asukas	1	2	3	4	5
Lainasaamiset 31.12., 1 000 €	1	2	3	4	5
Takaukset, €/as	1	2	3	4	5
Konsernitase:					
Konsernin omavaraisuus, %	1	2	3	4	5
Konsernin lainakanta 31.12., €/asukas	1	2	3	4	5
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1 000 €	1	2	3	4	5
Konsernin takaukset, €/as	1	2	3	4	5

224 Kuntalakia valmisteltaessa kirjanpitolaian (soveltuvin osin liikekirjanpito) käyttöönottamista perusteltiin alla mainituilla tavoitteilla. Kuinka hyvin nämä **tavoitteet ovat** tähänastisten kokemusten perusteella kunnassanne **toteutuneet**?

	Erittäin huonosti			Erittäin hyvin	
1. Antaa oikean kuvan kunnan (kuntayhtymän) taloudesta	1	2	3	4	5
2. Osoittaa kunnan taloudellisen tuloksen muodostumisen sekä rahoitustarpeen	1	2	3	4	5
3. Parantaa vertailtavuutta muihin kuntiin	1	2	3	4	5
4. Parantaa vertailtavuutta muihin talousyksiköihin	1	2	3	4	5
5. Yhtenäistää kuntien kirjanpidon käytäntöjä sekä selkeyttää tähän liittyviä käytäntöjä	1	2	3	4	5
6. Muu? _____	1	2	3	4	5

225 Alijäämän kattamisvelvollisuus tuli voimaan vuonna 2001 (kuntalaki 65.2§).

a) Onko kunnassa ollut ongelmia alijäämien kattamisessa?

Ei ole ollut alijäämiä	On ollut alijäämiä, mutta kattamisessa ei ole ollut ongelmia	On ollut alijäämiä ja kattamisessa on ollut ongelmia
1	2	3

Jos kattamisessa on ollut ongelmia, niin millaisia? _____

---

b) Onko alijäämän kattamista koskeva säännös mielestänne tarpeellinen?

<u>tarpeellinen</u>	<u>tarpeeton</u>	Perustelut, minkä vuoksi?
1	2	_____

III Kuntakonserni

31 Kuntakonsernin rakenne ja yleiset ohjausperiaatteet

311 Kuntakonsernin käsitettä käytetään kahdessa päämerkityksessä. Rengasta vaihtoehto, joka mielestäsi vastaa tilannetta kunnassanne.

- 1 Emokunta ja sen tytäryhteisöt (kirjanpidollinen konserni)
- 2 Emokunnan toimintayksiköt (sisäinen konserni) ja tytäryhteisöt (konserni johtamisjärjestelmänä)

312 Ketkä tai mitkä toimielimet muodostavat kunnan *konsernijohdon*?

- 1 Konsernijohtoa ei ole nimetty, eikä sellaista toimi
- 2 Konsernijohtoa ei ole virallisesti nimetty, mutta käytännössä toimii
- 3 Konsernijohto on virallisesti nimetty

Jos vastasit 2 tai 3 niin, ketkä kuuluvat konsernijohtoon? (toimielimet tai virkanimikkeet)

_____	_____
_____	_____
_____	_____

313. Kuka on *konsernijohtaja*, jonka tehtävänä on koordinoida konsernin osien toimintaa?

- 1 Konsernijohtaja on nimetty ja se on (virkanimike) _____
- 2 Konsernijohtajaa ei ole virallisesti nimetty, mutta koordinoinnista vastaa

_____

3 Konsernijohtajaa ei ole nimetty, eikä koordinointia ole määrätty kenenkään tehtäväksi

314 Onko kunnassanne erikseen nimetty kunnan ja kuntakonsernin *johtoryhmä* ja ketkä (virka- tai tehtävänimikkeet) siihen tällä hetkellä kuuluvat?

Emokunnan johtoryhmä

- 1 Kunnalla ei ole nimettyä johtoryhmää
- 2 Kunnalla on nimetty johtoryhmä ja siihen kuuluvat: (virkanimikkeet)

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Konsernin johtoryhmä

- 1 Konsernilla ei ole nimettyä johtoryhmää
- 2 Konsernilla on nimetty johtoryhmä ja siihen kuuluvat: (virkanimikkeet)

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

315 Onko kunnassanne vahvistettu kirjallisesti konserniohjauksen periaatteita?

1 Ei   2 Konserniohjeella   3 Muulla tavalla, miten? _____

316 Onko kunnalla virallisesti hyväksyttyä kunta- tai kuntakonsernistrategiaa? Mikä toimielin ne on hyväksynyt?

			Strategian on hyväksynyt		
			Kunnanvaltuusto	Kunnanhallitus	Konsernijohto
1. Kuntastrategia	1 Ei	2 On	3	4	5
2. Kuntakonsernistrategia	1 Ei	2 On	3	4	5

317 Kuinka hyvin mielestäsi kuntakonsernin eri yksikköjen (emokunnan yksiköt ja tytäryhteisöt) toiminta toteuttaa koko kuntakonsernin strategiaa? Vastaa vain, jos kunnassanne on hyväksytty kuntakonsernistrategia.

Toiminta toteuttaa kuntakonsernin strategiaa				
Erittäin huonosti				Erittäin hyvin
1	2	3	4	5

318 Mille alueille koko kuntakonsernia varten (emokunnan yksiköt ja tytäryhteisöt) on määritelty yhteinen toimintapolitiikka ja mikä toimielin sen on hyväksynyt?

			Toimintapolitiikan on hyväksynyt		
			Kunnanvaltuusto	Kunnanhallitus	Konsernijohto
1 Henkilöstöpolitiikka	1 Ei	2 On	3	4	5
2 Hankintapolitiikka	1 Ei	2 On	3	4	5
3 Rahoituspolitiikka	1 Ei	2 On	3	4	5
4 Sijoituspolitiikka	1 Ei	2 On	3	4	5
5 Omistajapolitiikka	1 Ei	2 On	3	4	5
6 _____	1 Ei	2 On	3	4	5
7 _____	1 Ei	2 On	3	4	5

32 Konserniohjaus

321 Kunnanvaltuusto (kv), kunnanhallitus (kh) tai konsernijohto (kj) asettavat tai voivat asettaa talousarviossa tai erillisellä päätöksellä tytäryhteisöille (myös sellaisille, joissa ei ole määräysvaltaa) erilaisia tavoitteita. Millainen käytäntö vallitsee kunnassanne? (rengasta parhaiten kuvaava vaihtoehto.)

- 1 Tytäryhteisöille ei aseteta tavoitteita.
- 2 Valtuusto asettaa kaikki oleelliset tavoitteet kunnan talousarviossa, josta tavoitteet löytyvät
- 3 Kunnan edellä mainitut toimijat asettavat tavoitteita erillisinä päätöksissä.

Jos vastaat vaihtoehtoon 3, niin valitse suurin yksikkö (menoilla mitattuna) kustakin ryhmästä ja esitä rastittamalla, a) mitä tavoite koskee ja b) mikä toimija sen on asettanut. (**ks. seuraava sivu**)

TYTÄRYHTEISÖ	a) Tavoite koskee						b) Tavoitteet asettanut toimielin		
	tuloutusta kunnalle	ylijäämää/ alijäämää	kustannus- tasoa /yks.kust.	palvelu- tasoa	kunnan maksu- osuutta	jotakin muuta	kv	kh	muu, mikä?
1. Osakeyhtiö									
2. Osakkuusyhtiö									
3. Kuntayhtymä									
4. Säätiö									
5. Yhdistys									
6. Muu yhteisö									

322 Kuka edustaa kuntaanne keskeisten tytäryhteisöjen hallituksessa/johtokunnassa ja yhtiökokouksessa /yhtymäkokouksessa ja kuka on vastuussa juoksevan toiminnan seurannasta?

Merkitse rastilla kunnan edustaja ja seurannasta vastuussa oleva henkilö talouden näkökulmasta (menoilla mitattuna) kunkin ryhmän suurimmassa tytäryhteisössä.

TYTÄRYHTEISÖ		Kunnan hallituksen tai valtuuston jäsen	Muu luottamushenkilö	Viranhaltija, mikä virkanimike
HUOM. MYÖS YHTEISÖJEN NIMET				
1. Osakeyhtiö	hallitus			
	yhtiökokous			
	juokseva seuranta			
2. Osakkuusyhtiö	hallitus			
	yhtiökokous			
	juokseva seuranta			
3. Kuntayhtymä	hallitus			
	yhtymäkokous			
	juokseva seuranta			
4. Säätiö	hallitus			
	säätiökokous			
	juokseva seuranta			
5. Yhdistys	johtokunta			
	vuosikokous			
	juokseva seuranta			

323 Kuinka paljon a) tytäryhteisön toimialan asiantuntemus, b) poliittinen mandaattiajattelu ja c) sukupuoli vaikuttavat mielestäsi edustajan valinnassa?

a. toimialan substanssiosaaminen vaikuttaa

Ei lainkaan					Erittäin paljon
1	2	3	4		5

b. poliittinen mandaattiajattelu vaikuttaa

Ei lainkaan					Erittäin paljon
1	2	3	4		5

c. sukupuoli vaikuttaa

Ei lainkaan					Erittäin paljon
1	2	3	4		5

324 Mikä vaihtoehto kuvaa parhaiten tapaa, jolla edustajat ohjeistetaan päätöksentekoa ja seuranta varten?

- 1 Konsernijohto käsittelee määrääjain tärkeimmät tytäryhtiöissä esiin tulevat asiat ja evästää edustajan.
- 2 Emokunnan johtoryhmä käsittelee tärkeimmät tytäryhtiöissä esiin tulevat asiat ja evästää edustajan.
- 3 Edustajalle annetaan evästys vain valinnan yhteydessä
- 4 Edustajalla on tiedossa kunnan viralliset kannanotot, joita on esitetty muun muassa konserniohjesäännössä ja talousarviossa
- 5 Ei millään erityisellä toimenpiteellä
- 6 Muu tapa, mikä? _____

33 Konsernin tukipalvelujen järjestäminen

331 a) Millainen on emokunnan keskushallinnon (keha) rooli seuraavissa tukipalveluissa ja b) miten järjestelmä mielestäsi toimii? Merkitse rasti parhaiten sopiviin kohtiin.

	a) Millainen keskushallinnon (keha) rooli on?				b) Järjestelmä toimii	
	Keha järjestää palvelut keskitetysti, palvelujen kustannuksia ei veloiteta yksiköiltä	Keha järjestää palvelut keskitetysti, palvelujen kustannukset veloitetaan yksiköiltä tai vyörytetään yksiköille	Keha toimii neuvonantajana, yksiköt järjestävät palvelut omilla varoillaan	Keha ei ole missään roolissa	hyvin	huonosti
1. Hankinnat						
2. Tietotekniikan laitteistot						
3. Mikrotuki						
4. Puhelinvaihde						
5. Painatus- ja monistus						
6. Ruokahuolto						
7. Tilapalvelut						
8. Kuljetukset						

9. Oikeudelliset asiat						
10. Rahoitushuolto						
11. Konsernin kassavarojen sijoittaminen						
12. Riskien hallinta						
13. Henkilöstön rekrytointi						
14. Henkilöstön työehdoista päättäminen						
15. Sektorihenkilöstön koulutus						
16. Laskentajärjestelmien kehittäminen						
17. Muut, mitä?						

332 Kuinka suuret ovat käsityksesi mukaan konsernista saatavat hyödyt niiden mahdollisesti vaatimaan lisätyöhön ja konsernin tuottamiin haittoihin nähden?

	Paljon enemmän haittaa kuin hyötyä					Paljon enemmän hyötyä kuin haittaa				
1 Konsernin strategian luomisessa ja toteuttamisessa	1	2	3	4	5					
2 Tukipalvelujen tuottamisessa	1	2	3	4	5					
3 Yhteisten toimintapolitiikkojen noudattamisessa	1	2	3	4	5					
4 Palvelujen taloudellisuudessa ja vaikuttavuudessa	1	2	3	4	5					

333 Kerro käsityksesi kuntakonsernin kehittämisestä. Esimerkiksi millä alueilla konsernia ja konsernikäytäntöjä olisi eniten syytä kehittää?

IV Tarkastuslautakunta ja sen toiminta

41 Tarkastuslautakunnan jäsenten valinta ja lautakunnan arvostus

411 Onko tarkastuslautakunnassa käytössä valiokuntamalli vai lautakuntamalli?

- 1 Tarkastuslautakunta koostuu vain valtuutetuista ja varavaltuutetuista (Valiokuntamalli)
- 2 Tarkastuslautakunnan jäsenenä on myös muita kuin valtuutettuja (Lautakuntamalli)

412 Tarkastuslautakunnan jäsenten valinta. Arvioi millaisia henkilöitä kuntanne tarkastuslautakuntaan valitaan.

		Pelkästään rivipoliitikkoja			Pelkästään kunnallispolitiikan raskassarjalaisia	
1 Tarkastuslautakuntaan on valittu	1	2	3	4	5	
		Pelkästään aloittelevia kunnallispoliitikkoja			Pelkästään kokeneita kunnallispoliitikkoja	
2 Tarkastuslautakuntaan valitut ovat	1	2	3	4	5	

Miten muuten kuvaisit tarkastuslautakunnan jäsenten valintaa ja valintakriteerejä?

---

413 Millainen on mielestäsi tarkastuslautakunnan ja sen työn arvostus kunnan organisaatiossa?

Erittäin matala					Erittäin korkea
1	2	3	4	5	

42 Tarkastuslautakunnan rooli ja toiminta

421 Tarkastuslautakunnan tehtävät ja muodollinen asema määräytyvät laista. Tosiasiallisen aseman määrittymiseen vaikuttavat myös monet muut tekijät. Mikä seuraavista vaihtoehdoista mielestäsi kuvaa parhaiten tarkastuslautakunnan asemaa kuntanne organisaatiossa? Valitse vain yksi vaihtoehto.

Tarkastuslautakunta

- 1 pyrkii ohjaamaan valtuuston toimintaa
- 2 toimii valtuuston apuelimenä
- 3 seikkailee valtuuston ja kunnanhallituksen välimaastossa
- 4 pyrkii hallituksen asemaan
- 5 on rinnastettavissa minkä tahansa muun lautakunnan asemaan
- 6 on tuuliajolla, eikä tiedä paikkaansa

Miten muuten kuvaisit tarkastuslautakunnan asemaa?

---

422 Miten tarkastuslautakunta on mielestäsi muuttanut tarkastuksen roolia ja painoarvoa verrattuna entiseen luottamushenkilötilintarkastajiin perustuneeseen järjestelmään?

Heikentänyt paljon				Vahvistanut paljon
1	2	3	4	5

423 Miten tarkastuslautakunnan ja JHTT-tarkastajan työnjako ja yhteistyö on mielestäsi toiminut?

Erittäin huonosti				Erittäin hyvin
1	2	3	4	5

424 Miten tarkastuslautakunnan valmistelu- ja sihteeritehtävät on kunnassanne järjestetty?
Rengasta oikea vaihtoehto.

Valmistelutehtävät hoitaa:

- 1 Kunnan viranhaltija
- 2 JHTT-tarkastaja
- 3 Tarkastuslautakunnan jäsen
- 4 Muu järjestely (palvelut esimerkiksi ostettu erikseen)

Sihteeritehtävät hoitaa:

- 1 Kunnan viranhaltija
- 2 JHTT-tarkastaja
- 3 Tarkastuslautakunnan jäsen
- 4 Muu järjestely (palvelut esimerkiksi ostettu erikseen)

425 Miten edellisessä kysymyksessä mainittu järjestely mielestäsi toimii?

	Erittäin huonosti				Erittäin hyvin
	1	2	3	4	5
1 Valmistelutehtävien osalta	1	2	3	4	5
2 Sihteeritehtävien osalta	1	2	3	4	5

Perustelut ja lisätietoja: _____

---

426 Millaiset ovat mielestäsi tarkastuslautakunnan käytettävissä olevat resurssit (esim. kunnan henkilöstö), joita lautakunta voi käyttää tarkastus- ja arviointitehtävissä?

Täysin riittämättömät					Täysin riittävät
1	2	3	4	5	

Perustelut ja lisätietoja: _____

---

427 Tarkastuslautakunnan ja sisäisen tarkastuksen yhteistyö. Kuinka runsaasti tarkastuslautakunta hyödyntää työssään sisäisen tarkastuksen tekemiä selvityksiä ja raportteja?

Ei lainkaan					Erittäin paljon
1	2	3	4	5	

Perustelut ja lisätietoja: _____

---

43 Arviointikertomuksen käsittely ja merkitys

431 Miten vuoden 2001 arviointikertomus valtuustossa käsiteltiin? Rengasta oikea vaihtoehto.

- 1 Tilinpäätöksen yhteydessä yhtenä asiakokonaisuutena
- 2 Tilinpäätöskokouksessa, mutta erillisenä asiakohdانا
- 3 Erillisenä asiana muussa kokouksessa kuin tilinpäätöskokouksessa

432 Miten seuraavat väittämät kuvaavat mielestäsi kuntanne vuoden 2001 arviointikertomuksen käsittelyä ja sen aiheuttamia hallinnollisia jatkotoimenpiteitä? Arvioi merkitystä asteikolla 1-5.

	Välttämätön paha				Keskeinen toiminnan kehittämisen väline
1 Valtuustolle arviointikertomus on	1	2	3	4	5
2 Kunnanhallitukselle arviointikertomus on	1	2	3	4	5
3 Lautakunnille arviointikertomus on	1	2	3	4	5
	Ei lainkaan				Erittäin paljon
4 Arviointikertomusta on hyödynnetty vuoden 2003 TA:n laadinnassa	1	2	3	4	5

Miten muuten kuvaisit kuntanne suhtautumistapaa arviointikertomukseen?

Kiitos vaivannäöstäsi